

Czarna Maszka

Die Schwarze Maszke

**Wystawa Muzeum Miejskiego
„Dom Gerharta Hauptmanna”
w Jeleniej Górze-Jagniątkowie**

**Ausstellung des Städtischen Museums
Gerhart-Hauptmann-Haus
in Hirschberg-Agnetendorf**

Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna”
Städtisches Museum Gerhart-Hauptmann-Haus
ul. Michałowicka 32, 58-570 Jelenia Góra
tel: +48(0)75- 755 32 86, fax: +48(0)75- 755 63 95
www.muzeum-dgh.pl, kontakt@muzeum-dgh.pl

Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna” w Jeleniej Górze

Serdecznie zapraszamy Państwa do zwiedzenia wędrującej wystawy Muzeum Miejskiego „Dom Gerharta Hauptmanna” pt. „Czarna Maską”. Do jej przygotowania skłoniła nas pierwsza polska premiera sztuki pod tym samym tytułem wystawiona na deskach Teatru C.K. Norwida w Jeleniej Górze w dniu 13 marca 2010 roku.

„Czarna Maską” – jednoaktowy dramat Gerharta Hauptmanna powstawał w ciągu ponad trzydziestu lat i ostatecznie został ukończony w 1928 r. w Rapallo. Premiera sztuki w Berliner Burgtheater odbyła się w dniu 3 grudnia 1929 roku i oczarowała zarówno widzów jak i tamtejszą prasę, aczkolwiek premiera w Dreźnie została przyjęta już dużo mniej entuzjastycznie. Dyskusji jednak nie podlega fakt, iż Gerhart Hauptmann pisząc „Czarną Maskę” – podobnie jak w swoim słynnym dramacie „Tkacze” – po raz kolejny sięgnął do więzi łączących go z ziemią jego przodków. Stworzył dzieło, które ilustruje zawile powiązania ludzi wywodzących się z różnych grup religijnych i oddaje ciężką atmosferę panującą wśród tamtejszego społeczeństwa w niewielkim śląskim miasteczku Bolków po zakończeniu Wojny Trzydziestoletniej. Przy okrągłym stole w domu burmistrza spotykają się w obiadowej porze ewangelicy, katolicy, janseniści, hugenoci, żydzi, wolnomysłliciele, przedstawiciele szlachty, osobistości sprawujące urzędy świeckie i kościelne, Niemcy, Francuzi, Holendrzy, Włosi, czarni i biali. Spotkanie odzwierciedla harmonijny obraz ówczesnego społeczeństwa, jednakże bliźny zakończonej przed czterema laty Wojny Trzydziestoletniej nie są do końca zagojone. W Niemczech panuje nędza, a kraj pogrążony jest w mroku upiornej nocy, w poczuciu katastrofy i groźby całkowitego upadku. Nikt nie jest do końca pewien tego co się stało, nikt nie wie, co może nastąpić. W tę mroczną atmosferę przenosi się czytelnik i widz od pierwszych słów „Czarnej Maski”.

Wystawa przygotowana przez Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna” w Jeleniej Górze dokumentuje fundamentalne kwestie związane z utworem: tło historyczne dramatu, genezę jego powstania, recepcję dzieła na deskach teatru w Wiedniu i Dreźnie oraz krytykę spektakli w niemieckiej i austriackiej prasie, kończąc na operze polskiego kompozytora Krzysztofa Pendereckiego, który w roku 1986 napisał swoje muzyczne dzieło, będąc pod wrażeniem sztuki Gerharta Hauptmanna. Celem wystawy jest zwrócenie uwagi społeczeństwa na twórczość dramatyczną pisarza, na uniwersalność jego przekazu oraz ścisłe związki laureata Literackiej Nagrody Nobla z historią Dolnego Śląska.

Mamy nadzieję, iż prezentowana wystawa skłoni Państwa do dalszego poznawania twórczości śląskiego noblisty Gerharta Hauptmanna i zachęci do odwiedzenia rezydencji „Łąkowy Kamień” w Jagniątkowie, w której pisarz żył i tworzył do 1946 r. Obecnie działa tutaj Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna” zajmujące się przechowywaniem, gromadzeniem oraz udostępnianiem pamiątek związanych z twórczością i życiem pisarza. Muzeum promując także wszelkie wartości dotyczące wielokulturowego dziedzictwa regionu prowadzi aktywną działalność kulturalno-naukową.

Das Städtische Museum „Gerhart- Hauptmann-Haus” in Jelenia Góra

Wir laden Sie herzlich ein, die vom Gerhart-Hauptmann-Haus vorbereitete Wanderausstellung „Die schwarze Maske” zu besichtigen. Eine Inspiration für die Entstehung dieser Präsentation war die polnische Premiere des Stückes unter dem gleichen Titel, die am 13. März 2010 im C.-K.-Norwid-Theater in Jelenia Góra (Hirschberg) stattgefunden hat.

Der Einakter „Die schwarze Maske” von Gerhart Hauptmann entstand in einer Zeitspanne von über dreißig Jahren und wurde erst 1928 in Rapallo zu Ende gebracht. Das Stück konnte dann am 3. Dezember 1929 im Berliner Burgtheater uraufgeführt werden und wurde von Publikum und Presse begeistert aufgenommen, jedoch ist die Aufführung in Dresden auf ein weniger positives Echo gestoßen. Außer Frage steht jedoch die Tatsache, dass im Stück „Die schwarze Maske” – genauso wie im berühmten sozialen Drama Hauptmanns „Die Weber” – Beziehungen des Dichters zum Land seiner Vorfahren wieder beschworen wurden. Es entstand ein Werk, in dem Vertreter von verschiedenen Konfessionen in ihrer Verstrickung und in einer trüben Stimmung nach dem Abschluss des Dreißigjährigen Kriegs in der niederschlesischen Kleinstadt Bolkenhain (heute Bolków) dargestellt wurden. Um die runde Mittagstafel im Haus des Bürgermeisters treffen sich Evangelisch-Lutherische, Katholiken, Jansenisten, Hugenotten, Juden, Freigeister, Adelige des Blutes, des Amtes und des Geistes, Deutsche, Franzosen, Holländer, Italiener, Schwarze und Weiße. Das Treffen spiegelt das Bild der damaligen Gesellschaft, doch die Wunden des 14 Jahre zuvor zu Ende gegangenen Dreißigjährigen Kriegs sind nicht verheilt. Deutschland existiert in Not, in spukhafter Nacht, in Katastrophenflut, in flagranter Gefahr völligen Zusammenbruchs. Niemand ist sich ganz klar über das Geschehene, niemand weiß, was kommen wird. Eine furchtbare Friedlosigkeit haftet auf den Menschen. In solche düstere Atmosphäre wird der Leser und der Zuschauer schon seit ersten Zeilen der „Schwarzen Maske” versetzt.

Die vom Städtischen Museum „Gerhart-Hauptmann-Haus” in Jelenia Góra vorbereitete Ausstellung dokumentiert die wichtigsten Informationen über das Werk: den geschichtlichen Hintergrund, die Entstehungsgeschichte, die Rezeption des Werks auf den Wiener und Dresdner Bühnen sowie deutsche und österreichische Pressekritik bis auf die Oper des polnischen Komponisten Krzysztof Penderecki, der vom Hauptmanns Stück so beeindruckt war, dass er 1986 dazu eine Oper komponierte. Die Ausstellung will die Aufmerksamkeit der Öffentlichkeit auf das dramatische Werk von Gerhart Hauptmann, seine universelle Botschaft und die enge Bindung des Nobelpreisträgers für Literatur mit der Geschichte Niederschlesiens lenken.

Wir hoffen, dass die präsentierte Ausstellung Sie dazu bewegt, das Schaffen des schlesischen Dramatikers besser kennenzulernen und in seiner Villa „Wiesenstein” in Agnetendorf (heute Jagniątków), in der er bis 1946 gelebt und geschaffen hatte, einen Besuch abzustatten. Jetzt ist das Haus ein Städtisches Museum „Gerhart-Hauptmann-Haus”, dessen Aufgabe es ist, den mit Leben und Werk Hauptmanns verbundenen Nachlass aufzubewahren, zu sammeln und den Besuchern zugänglich zu machen. Das Museum fördert alle Werte, die mit dem multikulturellen Erbe der Region verbunden sind und es entwickelt eine intensive kulturelle und wissenschaftliche Tätigkeit.

Die Schwarze Maske von Gerhart Hauptmann

Die historische

Historischer Hintergrund

Im XVI. u. XVII. Jahrhundert erlebte Böhmen eine Vielzahl von Naturkatastrophen...
 Im XVI. u. XVII. Jahrhundert erlebte Böhmen eine Vielzahl von Naturkatastrophen...
 Im XVI. u. XVII. Jahrhundert erlebte Böhmen eine Vielzahl von Naturkatastrophen...

Im XVI. u. XVII. Jahrhundert erlebte Böhmen eine Vielzahl von Naturkatastrophen...
 Im XVI. u. XVII. Jahrhundert erlebte Böhmen eine Vielzahl von Naturkatastrophen...
 Im XVI. u. XVII. Jahrhundert erlebte Böhmen eine Vielzahl von Naturkatastrophen...

SCHULLER
 ...to odległe miejsce, które wojna religijna przemienia w pustynię.

SCHULLER
 ...die entlegenen Wüsteneien, die der ortszeitliche Glaubenskrieg geschaffen hat.

SCHULLER
 Das historische ist jetzt keine Propaganda...
 Das historische ist jetzt keine Propaganda...
 Das historische ist jetzt keine Propaganda...

SCHULLER
 Die Welt ist Menschen...
 Die Welt ist Menschen...
 Die Welt ist Menschen...

Muzeum jest czynne przez cały rok
 od wtorku do niedzieli;
 od 01.11. do 30.04. w godz. 9-16,
 natomiast w sezonie letnim,
 tj. od 01.05. do 30.10. w godz. od 9-17

Adres muzeum:
 ul. Michałowicka 32
 58-570 Jelenia Góra

Tel.: +48 75 755 32 86
 Fax: +48 75 755 63 95
 kontakt@muzeum-dgh.pl

www.muzeum-dgh.pl

19752 000000

Das Städtische Museum
 „Gerhart-Hauptmann-Haus“
 ist das ganze Jahr hindurch
 von Dienstag bis Sonntag geöffnet,
 vom 01.11.-30.04. von 9-16 Uhr
 und vom 01.05.-30.10. von 9-17 Uhr,
 auch an Feiertagen

Anschrift:
 ul. Michałowicka 32
 58-570 Jelenia Góra

Tel.: +48 75 755 32 86
 Fax: +48 75 755 63 95
 kontakt@muzeum-dgh.pl
 www.muzeum-dgh.pl

CZARNA MASKA
 Die Schwarze Maske
 von Gerhart Hauptmann